

26.02.2015

Tj/6

6

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tilinpäätös vuonna 2014

HEL 2015-001708 T 02 06 01 00

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päättää

- hyväksyä ja allekirjoittaa Helsingin kaupungin liikennelaitoksen vuoden 2014 tilinpäätöksen,
- lähettää Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tilinpäätöksen edelleen kaupunginhallitukselle maininnalla, että tehdyn 2.340.812,75 euron suuruisen poistoeron lisäyksen ja 1.064.675,25 euron suuruisen investointivarausten lisäyksen jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 2.355.499,11 euroa,
- hyväksyä ja vahvistaa HKL-Liikelaitoksen vuoden 2014 tilinpäätöksen ja hyväksyä, että HKL-Liikelaitoksen tulos on tehdyn 2.861.101,84 euron suuruisen poistoeron lisäyksen ja 1.419.112,27 euron suuruisen investointivarausten lisäyksen jälkeen ylijäämäinen 1.805.039,99 euroa,
- hyväksyä ja vahvistaa HKL-Raitiliikenteen vuoden 2014 tilinpäätöksen ja hyväksyä, että HKL-Raitiliikenteen tulos on tehdyn 176.938,44 euron suuruisen poistoeron vähennyksen ja 520.291,32 euron suuruisen investointivarausten vähennyksen jälkeen ylijäämäinen 31.087,93 euroa,
- hyväksyä ja vahvistaa HKL-Metroliikenteen vuoden 2014 tilinpäätöksen ja hyväksyä, että HKL-Metroliikenteen tulos on tehdyn 343.350,65 euron suuruisen poistoeron vähennyksen ja 165.854,30 euron suuruisen investointivarausten lisäyksen jälkeen ylijäämäinen 519.371,19 euroa, ja
- hyväksyä HKL:n selonteon riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä vuodelta 2014.

Esittelijä

1. Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2014 talousarvion HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Tilikauden tulos vähintään nolla.

- HKL saavutti tulostavoitteen. Tilikauden taloudellinen tulos oli 2,4 milj. euroa.
- Raitio- ja metroliikenteen asiakastyytyväisyys vähintään vuoden 2012 tasolla (raitio liikenne 2012: 3,93; metro liikenne 2012: 4,00).
  - Asiakastyytyväisyystavoite saavutettiin raitio- ja metroliikenteessä.
  - Raitio liikenteessä asiakastyytyväisyys oli 4,01, kun tavoite oli 3,93. Suurimpina syinä asiakastyytyväisyyden paranemiseen olivat panostaminen kuljettajien asiakaspalvelu- ja ajotapakoulutukseen, matalalattiaisen kaluston lisääminen sekä luotettavuuden parantaminen.
  - Metroliikenteessä asiakastyytyväisyys oli 4,17, kun tavoite oli 4,00. Edellisvuodesta parani eniten opasteiden toimivuus. Uusien opasteiden ohjelmat saatiin toimimaan suunnitellusti.
- Raitio liikenteen luotettavuus 99,85 % (2012: 99,90 %) ja metroliikenteen 99,96 % (2012: 99,94%).
  - Luotettavuustavoite saavutettiin raitio liikenteessä, mutta metroliikenteessä tavoitteesta jäätin hieman.
  - Raitio liikenteessä luotettavuus oli 99,86 %, kun tavoitteeksi oli asetettu 99,85 %. Luotettavuus laski hieman vuodesta 2013 pysyen silti tavoitteen yläpuolella. Tavoite saavutettiin kuukausitasolla joka kuukausi lukuun ottamatta elokuuta. Suurimpina syynä tähän on ollut henkilöstösuunnittelun jatkokehitys sekä päivittäistoiminnassa että keskipitkän ja pitkän tähtäimen suunnittelussa. Raitiovaunukaluston kokonaiskäytettävyys pysyi riittävällä tasolla koko vuoden huolimatta NRV1 -sarjan muutostöistä.
  - Metroliikenteessä lähdoista ajettiin 99,93 % eli tavoite ei toteutunut. Metroliikenteen luotettavuus huononi hieman vuodesta 2013 (2013: 99,96 %); pääsyyinä ovat olleet normaalia isommat junaviat. Luotettavuus säilyi kuitenkin edelleen erittäin hyvänä.
- Yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupaehtoisissa edellytettävien tavoiteaikojen puitteissa.
  - Yleisillä alueilla suoritettavat kaivutyöt ovat toteutuneet lupaehtoisissa edellytettävien aikataulujen puitteissa.

- Projektinhallintajärjestelmä on otettu käyttöön kaikissa infrainvestointihankkeissa.
  - o Investointien projektinhallintajärjestelmää koskeva tavoite toteutui: Kaikki vuonna 2014 käynnistyneet Infrayksikön investointihankkeet on syötetty projektinhallintajärjestelmään. Myös aikaisempina vuosina käynnistyneet Infrayksikön investointihankkeet on siirretty projektinhallintajärjestelmään siltä osin kuin se on nähty tarpeelliseksi hankeseurannan kannalta.

2. Suoritetilinpäätös

Metroliiikenteessä tehtiin 62,1 milj. matkaa vuonna 2014 (2013: 63,5). Raitioliiikenteessä matkoja tehtiin 55,5 milj. matkaa (2013: 56,7).

Raitioliiikenteen tarjoamat paikkakilometrit putosivat hieman edellisvuodesta ja olivat 592,4 milj. paikkakilometriä (2013: 595,6). Metroliiikenteessä paikkakilometrejä kertyi 2.137,3 miljoonaa (2013: 2.124,9) eli 0,6 % edellisvuotta enemmän.

3. Käyttötalous

HKL:n tilikauden liikevaihto oli 151,6 (2013: 144,6) milj. euroa. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliiikenteestä 50,0 (2013: 49,9) milj. euroa, metroliiikenteestä 25,8 (2013: 24,7) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliiikenteestä 3,7 (2013: 3,5) milj. euroa eli yhteensä 79,5 (2013: 78,1) milj. euroa.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 64,5 (2013: 61,7) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliiikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja. Metroliiikenteen infrakorvaus on 43,6 (2013: 41,0) milj. euroa, raitioinfran 18,6 (2013: 18,2) milj. euroa, bussi-infran 1,5 (2013: 1,8) milj. euroa, junainfran 0,6 (2013: 0,6) milj. euroa ja lauttainfran 0,3 (2013: 0,2) milj. euroa.
- Kaupungin tuesta 7,4 (2013: 4,7) milj. euroa, jolla katetaan infran luonteisia kuluja siltä osin kuin HSL ei niitä korvaa HKL:lle. Tällaisia kuluja ovat infrainvestointien poistojen ja korkojen korvaaminen (50 %), liityntäpysäköinti, bussiliiikenteen valmismaksut, Suomenlinnan tavaraliiikenteen korvaus ja bussipysäkkikustannukset.

- Muista myyntituotoista 0,2 (2013: 0,2) milj. euroa, joka sisältää raitio- ja metroluonteen tilausajotuottoja.

Valmistuksena omaan käyttöön on kirjattu 5,8 (2013: 6,3) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja peruskorjaukseen liittyviä töitä sekä tarvikkeita 4,9 milj. eurolla. Vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksista kirjattiin valmistusta omaan käyttöön yhteensä 0,7 milj. euroa sekä uusien metrovaunujen kehittämiseen ja vanhojen metrovaunujen peruskorjaukseen yhteensä 0,2 milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 17,9 (2013: 21,9) milj. euroa, joista suurimmat yksittäiset tuotot olivat vuokrat 8,4 (2013: 7,6) milj. euroa ja mainostulot 3,8 (2013: 3,8) milj. euroa. Vuoden 2013 tuotoissa on mukana Töölönkadun asuinkiinteistön myynnistä saatu myyntivoitto 4,6 milj. euroa.

Kulut ennen liikeylijäämää olivat 146,0 (2013: 142,5) milj. euroa eli 2,5 % edellisvuotta enemmän.

Aineita, tarvikkeita ja tavaroita ostettiin 15,0 (2013: 15,5) milj. eurolla.

Palveluiden ostot olivat 29,7 (2013: 28,9) milj. euroa. Palveluiden ostoihin sisältyvät mm. liikennevälineiden korjaus- ja huolto 4,3 (2013: 4,0) milj. euroa, vartiointi 4,1 (2013: 4,5) milj. euroa, Suomenlinnan henkilö- ja tavaraliikenteestä maksetut korvaukset 3,8 (2013: 4,1) milj. euroa, koneiden ja laitteiden korjaus ja huolto 3,3 (2013: 3,0) milj. euroa, rakennusten siivous ja ulkopuhdistus 2,9 (2013: 3,0) milj. euroa sekä ratojen korjaukset ja huollot 2,6 (2013: 2,4) milj. euroa.

Henkilöstökulut olivat 57,1 (2013: 56,4) milj. euroa, josta palkkojen osuus oli 43,0 (2013: 42,1) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä nousi 33 henkilöllä vuodesta 2013.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 36,0 (2013: 33,6) milj. euroa. Poistotasoa nostaa metron kulunvalvonnan poistot 1,9 milj. euroa vuonna 2014; kulunvalvonta siirrettiin valmiiseen omaisuuteen 31.12.2013.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 8,2 (2013: 8,0) milj. euroa. Vuokratulot olivat 7,3 (2013: 6,7) milj. euroa. Vuokratuloja lisäsivät hoitovastikemaksut, kun HKL osti Helsingin Bussiliikenne Oy:n omistamat Ruskeasuon varikkokiinteistö Oy:n osakkeet vuoden 2013 lopussa. Vastaavasti myös vuokratulot lisääntyivät tältä osin.

Liikelylijäämä oli 29,2 (2013: 30,3) milj. euroa ja liiketulosprosentti 19,3 (2013: 20,9). HKL sai myyntivoittoa Töölönkadun asuinkiinteistön

myynnistä 4,6 milj. euroa vuonna 2013; vuoden 2013 oikaistu liikeylijäämä ilman myyntivoittoa oli 25,7 milj. euroa.

Rahoituskulut olivat 23,5 (2013: 21,6) milj. euroa. Infrakoron palautus kaupungille oli 11,3 (2013: 10,9) milj. euroa, korvaus peruspääomalle 8,4 (2013: 8,4) milj. euroa sekä korkokulut lainoista 3,7 (2013: 2,2) milj. euroa.

Tulos rahoituserien jälkeen eli ylijäämä ennen varausten muutoksia oli 5,8 (2013: 8,7) milj. euroa.

Uutta investointivarausta on lisätty 5,8 milj. euroa, josta 5,4 milj. euroa kohdistuu HKL-Liikelaitokselle ja 0,3 milj. euroa HKL-Metroliikenteelle. HKL-Liikelaitoksen investointivaraus kohdistetaan Myllypuron metroaseman peruskorjaukseen ja HKL-Metroliikenteen varaus uusiin M300-metrovaunuihin.

Poistoeron ja investointivarausten muutoksien jälkeen HKL:n tulos on 2,4 (2013: 2,3) milj. euroa.

4. Investoinnit

HKL:n investoinnit olivat 44,2 milj. eurolla, kun budjetin investoinnit olivat 86,3 milj. euroa. Suurin yksittäinen investointikohde oli Jokeri 2 rakentaminen 17,3 milj. euroa. Muita suuria hankkeita olivat uudet raitiovaunut 8,9 milj. euroa, uusien metrovaunujen ennakkomaksut 5,7 milj. euroa, metrovarikon laajennus- ja peruskorjaustyöt 4,0 milj. euroa ja Myllypuron metroaseman peruskorjaus 3,1 milj. euroa.

Vuoden 2014 investointien kokonaismäärää vähentää se, että automaattiprojektille kirjattuja investointimenoja on siirretty keskeneräisestä omaisuudesta pitkäaikaisiin saamisiin yhteensä 24,0 milj. euroa 31.12.2014. HKL purki HKL:n ja Siemensin väliset metron automatisointia koskevat sopimukset 21.1.2015. HKL:n johtokunta oli oikeuttanut HKL:n purkamaan sopimukset päätöksellään 18.12.2014.

5. Rahoitus ja tase

HKL nosti uutta lainaa Euroopan investointipankilta (EIB) 50,0 milj. euroa vuonna 2014. HKL lyhensi kaupungin ulkopuolisia lainojaan 4,2 milj. eurolla vuonna 2014.

Liikennelaitoksen taseen loppusumma oli 737,8 milj. euroa 31.12.2014 (31.12.2013: 672,7 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli 61,2 % (2013: 66,2 %).

---

6. Selonteko riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä vuodelta 2014

Kuntalain säännöksen (69 §) mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Helsingin kaupungin tilinpäätösehdotuksessa on ohjeistettu, että virastojen ja laitosten on vuoden 2014 tilinpäätöksen yhteydessä annettava selonteko riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja nykytilasta, tiedot havaituista puutteista, kehittämistarpeista ja suunnittelusta ja toteutuneista toimenpiteistä sekä arvionsa merkittävimmistä riskeistä. Lauta- ja johtokunnat käsittelevät ja hyväksyvät selonteon osana tilinpäätöksen yhteydessä annettavaa viraston/liikelaitoksen toimintakertomusta.

HKL:n selonteko on esityksen liitteenä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HKL-konserni TP2014
- 2 HKL-Liikelaitos TP2014
- 3 HKL-Raitoliikenne TP2014
- 4 HKL-Metroliikenne TP2014
- 5 HKL selonteko riskienhallinta ja sisäinen valvonta 2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano